

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/122/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241182
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112241182.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: M. T. G., nar. X.X.XXXX, bytom A., C. XX, zastúpený JUDr. Radimom Komkom, advokátom AK v Prešove, Hlavná 27, proti žalovanému: F. Z. C., nar. X.X.XXXX, bytom A., O. D. X, zastúpený Mgr. Zuzanou Círovou, advokátkou AK v Mochove, Na Rybníčku 332, Česká republika, o zaplatenie 2.743,42 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 8C/11/2013-93 zo dňa 28.6.2013, jednomyselne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby.

M e n í rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania tak, že žalovanému ich náhradu nepriznáva.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu a zaviazal ho zaplatiť žalovanému trovy konania.

V dôvodoch tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 2.734,42 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne za obdobie od 21.2.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že ako právny zástupca žalovaného v právnej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8C/73/2001 mu poskytol služby právneho zastúpenia, za ktoré mu vyúčtoval odmenu a výdavky 6.2.2012 v celkovej sume 2.743,42 eur. Listom zo dňa 6.2.2012 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. Vyúčtovanie sa stalo splatným dňa 20.2.2012. Ďalej v dôvodoch rozhodnutia prvostupňový súd konštatoval, že dňa 20.12.2012 vydal vo veci platobný rozkaz č.k. 7Ro 253/2012-7, ktorým uložil žalovanému do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi sumu 2.743,42 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 21.2.2012 do zaplatenia a trovy konania vo výške 164,50 eur. Žalovaný v zákonnej lehote podal proti platobnému rozkazu odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu. Uviedol, že právna vec vedená na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 8C/73/2011, v ktorej ho žalobca ako advokát právne zastupoval, bola skončená dňa 23.1.2006. Advokát mal povinnosť vyúčtovať svoju odmenu za poskytnuté právne služby v lehote najneskôr do pätnástich dní od skončenia veci, kedy súčasne došlo i k ukončeniu zastupovania. Žalobca však svoju odmenu vyúčtoval až faktúrou zo dňa 6.2.2012. Žalobca mohol prvýkrát vyúčtovať odmenu na druhý deň po právoplatnom skončení veci. Od tejto doby začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá márne uplynula dňa 23.1.2009. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný až v roku 2012. Navyše žalovaný uviedol, že žalobca nemá nárok na zaplatenie odmeny, pretože služby ním poskytnuté v uvedenej právnej veci boli absolútne

nekvalitné, keďže urobil zásadné pochybenie týkajúce sa pasívnej legitímácie. Zaplatenie odmeny advokátovi za konanie, ktorým mu tento spôsobil škodu, by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Súd na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, podľa ktorého z obsahu pripojených spisov a zhodných tvrdení účastníkov konania žalobca ako advokát zastupoval žalovaného v súdnych konaniach vedených na Okresnom súde Prešov o určenie neplatnosti odvolania s príslušenstvom (sp. zn. 8C/73/2011) a o náhradu mzdy (28C/97/2005). Napriek absencii písomnej zmluvy o právnom zastúpení súd ustálil, že účastníci konania uzatvorili ústne príkaznú zmluvu podľa § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka, na základe ktorej žalobca ako advokát poskytol žalovanému právne služby v predmetných konaniach. Okolnosť, že žalovaný udelil žalobcovi viacero plnomocenstiev, nemení nič na tom, že žalobca konal v medziach príkazu založeného ústnou dohodou o poskytovaní právnych služieb. Súd konštatoval, že plnomocenstvo je len jednostranným právnym úkonom príkazcu, ktorým príkazník preukazuje oprávnenie konať v mene príkazcu. Dohoda o poskytovaní právnych služieb má charakter príkaznej zmluvy v zmysle § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný bol povinný poskytnúť žalobcovi odmenu za riadne a včasné vykonanie uvedenej činnosti, nie za výsledok, ktorý mal byť v konaní dosiahnutý. Odmena advokáta, ktorý poskytuje právne služby za odplatu, sa riadi buď dohodou s klientom a v prípade jej neexistencie tarifnou odmenou. Právo na odmenu je majetkové právo v zmysle ustanovenia § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré sa premlčuje v trojročnej premlčacej dobe. V záväzkovom právnom vzťahu založenom zmluvou o poskytovaní právnych služieb sú pokiaľ ide o odmenu advokát veriteľom a klient dlžníkom. Pre všeobecnú premlčaciu dobu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné dôvodne vykonať podaním návrhu na súde alebo u rozhodcovského orgánu, t.j. keď sa právo stalo nárokom. Nie je rozhodné, z akého dôvodu - či subjektívneho alebo objektívneho - tak veriteľ neurobil. Možnosť úspešne uplatniť právo žalobou nastáva vo väčšine prípadov splatnosťou dlhu, t.j. dňom, kedy mal dlžník po prvý raz dlh splniť, resp. začať s jeho plnením. V prípadoch, kde záväzok smeruje k nekonaniu, t.j. ak ide o povinnosť niečo nekonať alebo strpieť, vzniká žalovateľnosť vtedy, keď povinný po prvý raz porušil svoju povinnosť. Tu začína plynúť premlčacia doba porušením niektorej z týchto povinností. Splatnosť môže byť určená dohodou, ustanovená právnym predpisom alebo rozhodnutím orgánu. Ak nebola splatnosť dlhu určená dohodou ani iným spôsobom, možno podľa § 563 Občianskeho zákonníka o splnenie dlhu požiadať dlžníka kedykoľvek a dlžník je povinný splniť dlh prvý deň po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Uvedené ustanovenie obsahuje dispozitívne pravidlo dávajúce veriteľovi právo určiť čas plnenia, teda vyvolať splatnosť, ktorá nastáva nasledujúci deň po dni, keď bol dlžník vyzvaný na plnenie. Aj v prípadoch, v ktorých čas splnenia nebol dohodnutý, ani ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, začína premlčacia doba plynúť dňom splatnosti dlhu, ak obsahom záväzku je povinnosť niečo dať alebo konať. I keď začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby je vymedzený objektívne, nemôže predchádzať vzniku nároku, ktorý vzniká až splatnosťou. V právnej teórii je nárok chápaný ako právna možnosť uplatniť svoje subjektívne právo, t.j. domáhať sa právnej ochrany a jeho realizácie. Okolnosť, kedy žalobca - pri absencii iného určenia doby plnenia (Zákon o advokácii, advokátska tarifa, ani iný právny predpis dobu plnenia nestanovujú a táto nebola určená ani rozhodnutím) - vyzval žalovaného na zaplatenie odmeny a urobil ju splatnou, nie je z hľadiska premlčania určujúca. Premlčacia doba totiž začne bežať už deň po tom, čo právo na odmenu objektívne vzniklo, pretože týmto dňom mohol žalobca svoje právo vykonať, t.j. odôvodnene ho uplatniť žalobou na súde (rozhodnutie Najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk č. R 28/84). Zánik záväzkového právneho vzťahu založeného zmluvou o poskytovaní právnych služieb sa riadi jednak špeciálnym zákonom (Zákonom o advokácii), jednak všeobecným právnym predpisom, ktorým je Občiansky zákonník. V danom prípade zanikol právny vzťah žalobcu (advokáta) a žalovaného (klienta) splnením, teda tým, že žalobca príkaz vykonal. Vykonanie činnosti, ku ktorej sa príkazník zaviazal (poskytnutie právnej pomoci pri uplatňovaní nároku), je spôsobom zániku príkazu, ktorý je upravený všeobecným predpisom (§ 731, § 33b, ods. 1 písm. a/ Občianskeho zákonníka). Právo na odmenu vzniklo žalobcovi zánikom právneho vzťahu založeného zmluvou o poskytovaní právnych služieb, t. j. splnením. Žalobca objektívne mohol požiadať žalovaného o zaplatenie odmeny v prvý deň po nadobudnutí právoplatnosti rozsudkov odvolacích súdov vo veci sp. zn. 8C/73/2001 dňa 7.3.2005 a vo veci sp. zn. 28C/97/2005 dňa 23.1.2006, preto je žalobcom uplatnený nárok zo dňa 4.12.2012 premlčaný. Z uvedeného dôvodu súd prihladol na námietku premlčania vznesenú žalovaným a žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu priznal úspešnému žalovanému. Náhrada trov konania pozostávala jednak zo zaplateného súdneho poplatku, z náhrady cestovných

výdavkov za cestu žalovaného na pojednávanie, z trov právneho zastúpenia a hotových výdavkov zástupcu žalovaného.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol tento zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodom odvolania bolo to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), ako aj, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.). Odvolateľ nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa a mal za to, že nerešpektoval kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, naopak rozhodol v rozpore s doterajšou ustálenou judikatúrou a nesprávnym právnym posúdením a výkladom začiatku behu premlčacích lehôt podľa § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka dospel k nesprávnemu právnemu záveru a nezákonnému rozhodnutiu. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR je požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržiavanie odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov a vylúčil ľubovôľu, lebo len vecne správne rozhodnutia a náležite, t.j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie napĺňa ústavné kritéria vyplývajúce preň z Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. K imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne princíp právnej istoty, ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď. Žalobca poukazoval na to, že súdu prvého stupňa predložil Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 339/2010 zo dňa 18.1.2011, ktorý rieši tú istú určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach, akou je otázka predmetu konania v prejednávanej veci, t.j. zaplatenie odmeny advokáta po skončení právneho zastúpenia, ako aj určenia začiatku plynutia premlčacej lehoty. Na základe Nálezu Ústavného súdu SR rozhodoval aj Krajský súd v Prešove vo viacerých konaniach, v ktorých rešpektoval právny názor vyslovený v uvedenom Náleze a po jeho vydaní zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec im vrátil na ďalšie konanie. I napriek tomu, že v prejednávanej veci ide o tú istú právnú problematiku, ten istý predmet konania ako už v predchádzajúcich súdnych sporoch, o ktorých rozhodoval krajský súd, prvostupňový súd v prejednávanej veci odignoroval princíp právnej istoty, nerešpektoval Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 339/2010, navyše svoje rozhodnutie v tomto smere riadne neodôvodnil. Ďalej uviedol, že treba prijať záver, ktorý je vyslovený v Náleze Ústavného súdu SR I. ÚS 343/2010, že nerešpektovanie Nálezu Ústavného súdu spôsobuje, že sa konanie pred všeobecnými súdmi ďalej a zbytočne predlžuje. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď by sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Ide o objektívne vymedzený začiatok od slova „mohlo“ a nie „mohol“. Právo môže byť vykonané prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu, teda keď je actio nata. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti. Žalobcovi ako advokátovi actio nata začala plynúť až zročenosťou plnenia z vystavenej faktúry, ktorou vyčíslil žalovanému náhradu odmeny trov a výdavkov za právne zastupovanie v súdnom spore vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov sp. zn. 8C/73/2001 a nie ako to konštatoval súd prvého stupňa okamihom skončenia právneho zastúpenia. Poznamenal, že v súčasnej právnej úprave neexistuje právny predpis, ktorý by upravoval a ukladal povinnosť v takej alebo onakej lehote fakturovať. Až z vystavenej faktúry a uplynutím lehoty na plnenie vzniklo právo advokátovi na plnenie vo vyfakturovanej výške plnenia a povinnosť klienta zaplatiť náhradu odmeny a výdavkov za právne zastupovanie vo výške vyplývajúcej z vystaveného účtovného dokladu - faktúry. Aj keď súd prvého stupňa zistil, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu písomnej zmluvy o právnej pomoci, na základe ktorej bolo dohodnuté, že klient odmenu a výdavky je povinný vopred zálohovať a neuhradenú sumu po obdržaní faktúry do 7 dní zaplatiť, tieto skutočnosti súd vyhodnotil nesprávne, jednostranne, vyložene iba v prospech žalovaného. Nakoľko žalobca dňa 6.2.2012 vystavil žalovanému faktúru za poskytnuté právne služby s dátumom splatnosti 20.2.2012, mal za to, že k premlčaniu žalobcom uplatneného nároku na náhradu odmeny a výdavkov za právne zastupovanie môže dôjsť najskôr dňa 21.2.2015. Ustálená judikatúra všeobecných súdov považuje za začiatok premlčacej doby moment, keď sa možno po prvý raz domáhať práva na súde žalobou bez nebezpečenstva, že bude zamietnutá pre jej predčasnosť.

Ďalej žalobca v odvolaní namietal aj priznanie trov právneho zastúpenia. Podľa žalobcu nešlo o účelne vynaložené trovy konania najmä pokiaľ ide o cestovné účastníka a jeho zástupkyne. Pokiaľ išlo o trovy právneho zastúpenia, súd taktiež nepostupoval správne, keď odignoroval svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 35 Zákona o advokácii.

Žalovaný vo svojom vyjadrení na odvolanie žalobcu navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Aj keď nosným argumentom pre zamietnutie žaloby bola z pohľadu žalovaného neoprávnenosť nároku žalobcu, k otázke premlčania sa taktiež vyjadril reagujúc na jeho vyjadrenie, ktorý stavia úspech žaloby na jedinom rozhodnutí a to Nálezu Ústavného SR III. ÚS 339/2010. Nesprávne a v rozpore s ustálenou judikatúrou a doktrinárskym výkladom sa žalobca snaží presadiť svoj názor, ktorého obsahom je, že premlčacia lehota v jeho prípade začína bežať až po tom, čo jej začiatok vyvolá sám svojim úkonom. Žalobca opakovane pri každom svojom úkone poukazuje na uvedený Nález a súd napadá, že tento pri rozhodovaní nerešpektoval. Žalobca síce neuvádza ako konkrétne by uvedený Nález upravoval počiatok behu premlčacej lehoty, avšak z jeho vyjadrení je možné vydedukovať presvedčenie, že Ústavný súd SR je s jeho názorom za jedno. Vo vyjadreniach žalobcu však chýba minimálna miera racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie jeho názoru s obsahom predloženého Nálezu. Žalobca sa obmedzil len na popis podobných znakov daného sporu a prípadu riešeného Ústavným súdom SR. Dá sa súhlasiť, že Ústavný súd SR sa zaoberal prípadom, kde bol žalobcom rovnako ako tu žalobca, že sa rovnako jednalo o spor o zaplatenie odmeny advokáta a že dôvodom pre zamietnutie žaloby bolo, že súd prihliadol k námietke premlčania. Z tejto podobnosti sa žalobca snaží navodiť dojem, že všetky súčasné i budúce spory, ktoré by boli rozhodované zamietnutím žaloby z dôvodu premlčania, by jednoznačne porušovali jeho základné právo na spravodlivý proces a ďalej, že Nález je absolútne záväzný pre všetky osoby, orgány a súdy SR. Nález otázku počiatku behu premlčacej lehoty nerieši v tom zmysle, aby v Ústavným súdom SR posudzovanom prípade jasne určil a rozhodol otázku, kedy došlo k premlčaniu a ktorým dňom začala bežať premlčacia lehota. Nikde vo výroku, ani v odôvodnení Nálezu nie je možné nájsť tvrdenie, že premlčacia lehota začala bežať až na základe výzvy k zaplateniu, resp. zročnosťou faktúry. Nemožno teda súhlasiť s výrokom žalobcu, že sa súd v tomto smere od Nálezu odklonil, či tento nerešpektoval. Nález nie je absolútne záväzný. Je pravdou tvrdenie žalobcu, že výrok aj odôvodnenie Nálezu musia byť všeobecným súdom rešpektované a verne vykonané v ďalšom konaní, ale nie v tomto. Nález zaväzuje Krajský súd v Prešove pri rozhodovaní sporu vedeného pod sp. z. 2Co/114/09, nejde však o totožné konanie. Nález nevyjadruje právny názor k začiatku behu premlčania, ale primárne hodnotí kvalitu vypracovania rozhodnutia, resp. odôvodnenia rozhodnutia a práve táto bola dôvodom pre zrušenie rozhodnutia. K neustále žalobcom zdôrazňovanému „mohol“, či nemohol alebo „mohlo“, či nemohlo sa právo žalobcu vykonať, je jednoznačná odpoveď. Žalobca vedel a je i nespochybniteľné, kedy skončilo jeho právne zastúpenie, čo znamená, ktorým dňom mu vznikol nárok na odmenu. Jeho výkonu práva nebránila žiadna objektívna prekážka, aspoň doteraz ju netvrdil. Jednoznačne objektívne mohol kedykoľvek po vzniku nároku na odmenu túto vyčísliť a žalobou uplatniť. Nárok na odmenu i právo vyzvať k plneniu je majetkovým právom v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka. Nielenže v trojročnej premlčacej lehote nebola zo strany žalobcu podaná žaloba, v trojročnej lehote nebola ani vyčíslená odmena. Samotné vyčíslenie a predloženie vyčíslenia trvalo viac ako 6 rokov. Takéto jednanie predstavuje nepredvídaný právny postup účastníka - veriteľa, stavia dlžníka do právnej neistoty, a preto nemôže požívať právnu ochranu. Predloženie výzvy k plneniu po uplynutí premlčacej lehoty, ktorého skoršiemu predloženiu nebránila žiadna objektívna prekážka a urobené v snahe znova vyvolať začiatok premlčacej lehoty je v rozpore s účelom inštitútu premlčania. Žalovaný pripomenul, že v inštitúte premlčania sa premieta pravidlo vigilanti bus iura scripta sunt a že práve a len bdelym svedčí právna ochrana. Právo na zaplatenie odmeny vzniká automaticky splnením príkazu, nejde o právo v zmysle § 102 Občianskeho zákonníka. Medzi účastníkmi sporu neexistovala žiadna dohoda o splatnosti, či viazaní splatnosti na ďalší úkon, či budúcu skutočnosť. Žalobcom predložené plnomocenstvo, ktoré malo údajne takúto dohodu o splatnosti odmeny preukazovať, nebolo vystavené k totožnému právnomu zastúpeniu, z ktorého bola vyčíslená odmena. Plnomocenstvo je navyše procesnoprávny úkon, a preto nemôže platne zachycovať hmotnoprávne úkony účastníkov. Žalobcom predložená dohoda o poskytovaní právnych služieb z roku 1999 je falzifikát. Obsahuje údaje dodatočne dopisované a i tak, ako dôkaz k preukázaniu existencie dohody o odmeňovaní a zastupovaní nemôže obstáť, pretože v roku 1999 nemohla ani jedna strana dohody predvídať konanie o neplatnosť odvolania z funkcie, ku ktorému došlo až následne v roku 2001. Existencia i iných sporov o zaplatenie odmeny vedených žalobcom, kde taktiež uplynula premlčacia lehota, dokazuje, že žalobca opakovane porušuje stavovské predpisy, keď s klientom včas a riadne vec neukončí, listiny nevráti, tak ako to vyžaduje advokátsky poriadok. Žalovaný takisto nesúhlasil s argumentáciou odvolateľa pokiaľ išlo o trov konania a ich náhradu.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie je dôvodné, okrem výroku týkajúceho sa náhrady trov konania.

Nosnou odvolacou námietkou žalobcu je tvrdenie, že jeho nárok nie je premlčaný, že premlčacia lehota začala plynúť až od splatnosti faktúry vystavenej dňa 6.2.2012, splatnej 20.2.2012 na sumu 2.743,42 eur.

Odvolací súd sa však stotožňuje s právnym záverom súdu prvého stupňa. Skutkový stav veci bol náležite zistený a správne bol vyvodený aj právny záver o tom, že nárok žalobcu je premlčaný. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanému právnu službu v právnej veci 28C/97/2005 vedenej na Okresnom súde v Prešove a v právnej veci 8C/73/2001 vedenej na tom istom súde. Z týchto spisov je zrejmé, že vec sp. zn. 8C/73/2001 bola právoplatne skončená 7.3.2005 a vec sp. zn. 28C/97/2005 bola právoplatne skončená 23.1.2006. Nárok žalobcu na zaplatenie odmeny podlieha premlčaniu a podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. V danom prípade vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným išlo o zmluvný vzťah z príkaznej zmluvy podľa § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom podľa § 731 Občianskeho zákonníka pre zánik príkaznej zmluvy sa použijú primerane ustanovenia o zániku plnomocenstva (§ 33b). Podľa tohto ustanovenia, plnomocenstvo zanikne

- a) vykonaním úkonu, na ktorý bolo obmedzené,
- b) ak ho splnomocniateľ odvolal,
- c) ak ho vypovedal splnomocnenec,
- d) ak splnomocnenec zomrie.

V konkrétnom prípade teda plnomocenstvo zaniklo vykonaním úkonu, na ktorý bolo obmedzené. Žalobcovi nepochybne vzniklo právo na zaplatenie odmeny za poskytnuté právne služby a v danom prípade bolo treba riešiť otázku, kedy toto právo mohlo byť vykonané po prvýkrát. Všeobecne platí, že právo môže byť vykonané po prvýkrát, ako náhle vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu, inými slovami povedané, ako náhle nastane okamžik, kedy je actio nata. Tento okamžik nastáva splatnosťou dlhu, t.j. dňom, kedy mal dlžník povinnosť po prvýkrát splniť dlh. Tento deň je potom začiatkom behu premlčacej doby v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Ak môže veriteľ vyvolať splatnosť dlhu, ak teda môže požiadať dlžníka o splnenie dlhu, potom objektívne posudzované môže svoje právo aj vykonať, teda podať žalobu na súde. Splatnosť záväzku je určená buď dohodou, ktoré je dlžník povinný podľa zmluvy, právneho predpisu alebo rozhodnutia splniť svoj záväzok alebo ak nie je takto určená, vyvolá ju veriteľ tým, že dlžníka o plnenie požiada (§ 563 Občianskeho zákonníka). Okamžik splatnosti práva na plnenie má rozhodujúci význam najmä pre posúdenie, či a kedy nastáva actio nata pre začiatok behu premlčacej doby alebo pre začiatok omeškania dlžníka. Ak je splatnosť dlhu ponechaná na vôľu veriteľa, môže tento dlžníka požiadať o splnenie kedykoľvek. Ak by sa však akceptoval názor o viazanosti začiatku behu premlčacej doby na deň splatnosti dlhu, t.j. až na deň, kedy je prvým dňom po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiada, v konkrétnom prípade, by tak došlo k neprípustnému posunutiu začiatku behu premlčacej doby, prakticky na neobmedzenú dobu. Z tohto dôvodu okolnosť, kedy žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie odmeny a urobil ju tak splatnou, nie je z hľadiska premlčania určujúca. Premlčacia doba totiž začne plynúť už odo dňa nasledujúceho po tom, čo právo na odmenu objektívne vzniklo, pretože týmto dňom mohol advokát svoje právo vykonať a uplatniť ho žalobou na súde. V prípade, že právny vzťah založený zmluvou o poskytnutí právnych služieb zanikol splnením, vzniklo žalobcovi právo na odmenu dňom splnenia. Z tohto dôvodu, ak súd prvého stupňa dôvodil, že právny vzťah žalovaný medzi účastníkmi príkaznou zmluvou zanikol vykonaním všetkej činnosti, u ktorej sa príkazník zaviazal, t. j. zanikol splnením, a to ku dňu nadobudnutia právoplatnosti spomínaných rozhodnutí, t.j. 7.3.2005 vo veci 8C/73/2001 a 23.1.2006 vo veci 28C/97/2005 a tieto dni boli určujúce pre začiatok trojročnej premlčacej doby, je jeho záver o premlčaní práva na odmenu uplatneného žalobou podanou dňa 4.12.2012 v súlade so zákonom.

Odvolací súd zdôrazňuje tú okolnosť, že v prípade zreteľného oddialovania výzvy v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka a v závislosti na konkrétnych okolnostiach môže súd aplikovať ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práva a povinnosti vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, a teda odmietnuť ochranu výkonu práva veriteľa uplatneného po neodôvodnene dlhej dobe po zániku príkaznej zmluvy.

Odvolací súd rešpektuje pri svojom rozhodnutí Nález Ústavného súdu SR III. ÚS/339/2010 zo dňa 18.1.2011 a závery v ňom vyslovené, avšak so zreteľom na okolnosti tohto prípadu, kedy od zániku príkaznej zmluvy až po výzvu na plnenie uplynula doba, kedy išlo o zreteľné oddialovanie výzvy na plnenie, mal za to, že záver o premlčaní nároku žalobcu je správny.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby.

Zmenil však rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal. Odvolací súd tu vychádzal z toho, že podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do trov pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. V danom prípade bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa vyhlásené dňa 28.6.2013. Na pojednávaní bol žalovaný i jeho právna zástupkyňa prítomní a trojdňová procesná lehota uplynula 1.7.2013. Vyčíslenie trov konania zo strany žalovaného však bolo dané na poštu 3.7.2013, teda po zákonom stanovenej zákonnej lehote. Z tohto dôvodu odvolací súd musel zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania tak, že tieto žalovanému nepriznal.

Pokiaľ ide o odvolacie trovy, rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 214 ods. 3 O.s.p. vyhlásený bez nariadenia pojednávania, pričom miesto a čas vyhlásenia rozsudku bol oznámený na úradnej tabuli súdu 10.7.2014 a takisto upovedomenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené na internete, a to v čase od 10.7.2014 do 27.8.2014. Tu takisto žalovaný v lehote stanovenej v § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčísliť trovy odvolacieho konania, a preto mu takisto tieto priznané byť nemohli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.